

Kaupunkisolmukohtat ja TEN-T-asetus

Liikenneneuvos Hanna Perälä
KaupsuSUMP-hankkeen julkistamistilaisuus
25.1.2024

Mikä TEN-T-liikenneverkko on?

- Euroopan laajuinen liikenneverkko (Trans-European Network, Transport) on osa EU:n liikennepolitiikkaa – tavoitteena on yhdistää EU-maiden liikenneinfrastruktuuri ja kehittää sen laatua.
- TEN-T-verkko koostuu **solmupisteistä** (kaupunkisolmukohtat, lentoasemat, satamat) ja niitä yhdistävistä **väylistä**.
- Asetuksessa väyliä ja solmukohtia koskevat **laatuvaatimukset**. Nykyinen asetus vuodelta 2013. Asetusuudistuksesta neuvoteltu 2021-2023, alustava sopu 12/2023.
- **Kaupunkisolmukohtien rooli vahvistuu** uudistuksen myötä. Suomessa uuden asetuksen mukaan seitsemän kaupunkisolmukohtaa.
- TEN-T-verkko monesti **lähtökohtana muussa** liikennettä koskevassa **EU-sääntelyssä** (esim. vaihtoehtoiset käyttövoimat).

Kaupunkisolmukohtiin liittyvät TEN-T-vaatimukset

- **31.12.2027 mennessä SUMP** (sustainable urban mobility plan) ja **indikaattoritiedon tuottaminen**:
 - the adoption and monitoring of a sustainable urban mobility plan (SUMP) for each urban node that includes inter alia measures to integrate the different modes of transport and shift towards sustainable mobility, to promote efficient zero and low-emission mobility including urban logistics, to reduce air and noise pollution; and where appropriate, to assess the user's accessibility to transport.
 - When adopting and monitoring the SUMPs, local authorities, in cooperation with national authorities where relevant, shall make all possible efforts to ensure that SUMPs are in line with the **guidelines in Annex V** while also taking into consideration long distance trans-European transport flows.
 - the collection and submission to the Commission of urban mobility data per urban node in the fields of **sustainability, safety, and accessibility** according to the indicators and methodology referred to in paragraph 2 of this Article;
- Viimeistään vuosi TEN-T-asetuksen voimaantulon jälkeen (eli keväällä 2025) jäsenvaltioiden on nimettävä kansallinen **SUMP-yhteyspiste** ja perustettava **kansallinen SUMP-ohjelma**, jonka tavoitteena on tukea kaupunkisolmukohtia hyväksymään ja toimeenpanemaan SUMP-suunnitelmia.

Kaupunkisolmukohtiin liittyvät TEN-T-vaatimukset

- Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraa koskevan AFIR-asetuksen noudattaminen
- 31.12.2030 mennessä multimodaalisia matkustajaliikenneterminaaleja + niissä latausmahdollisuus busseille
- 31.12.2040 mennessä, subject to a socio-economic cost-benefit analysis, vähintään yksi multimodaalinen rahtiterminaali kaupunkisolmukohdassa tai sen läheisyydessä. Yksi multimodaalinen rahtiterminaali voi palvella useaa kaupunkisolmukohtaa.

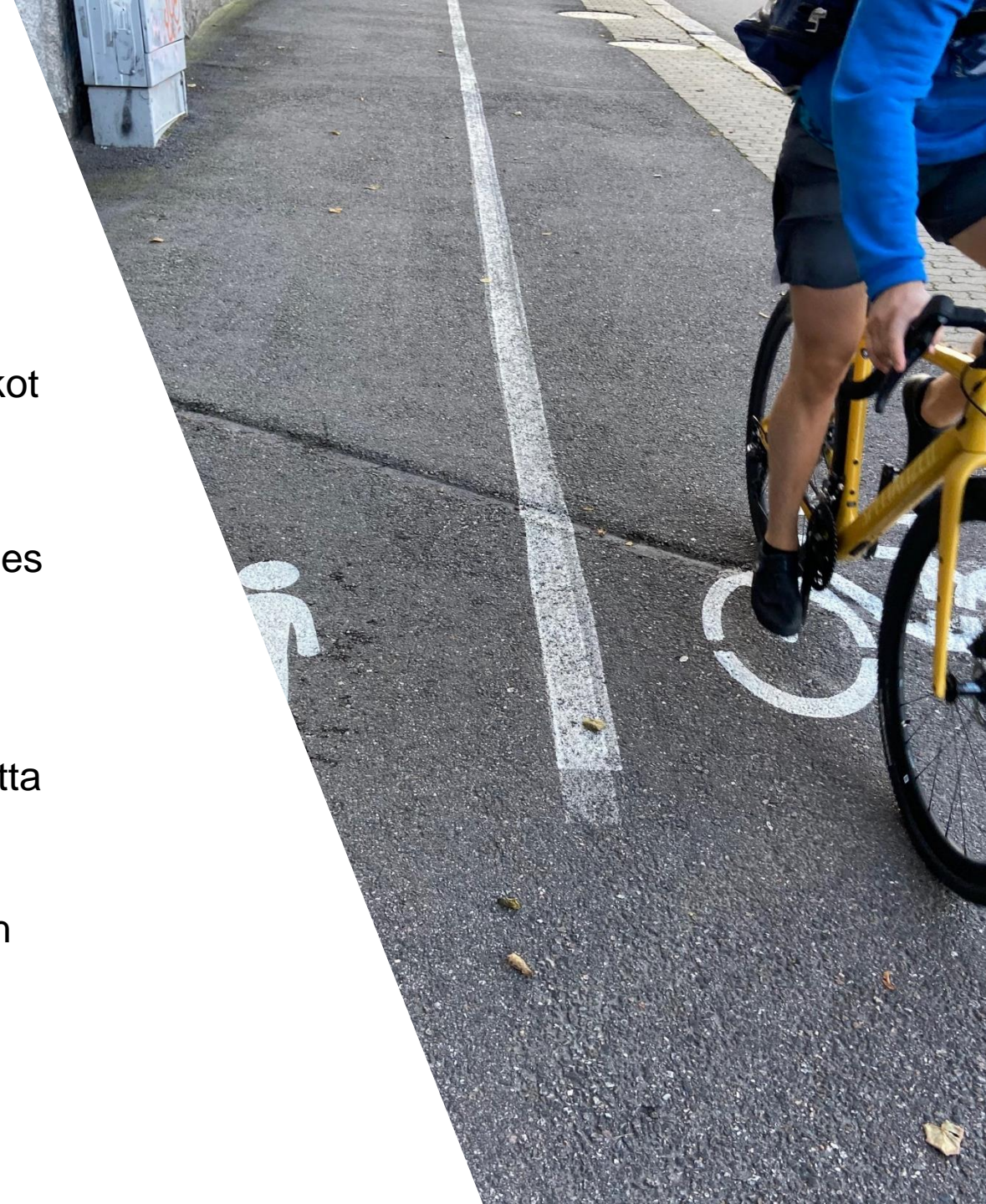
Kaupunkiliikennettä koskevat indikaattorit

- Komissio hyväksyy viimeistään vuosi TEN-T-asetuksen voimaantulon jälkeen (eli keväällä 2025) indikaattoreita koskevan täytäntöönpanoasetuksen.
- Täytäntöönpanoasetuksessa määritellään
 - rajoitettu määrä indikaattoreita
 - metodologia indikaattoreiden keräämiseen ja toimittamiseen komissiolle. Määräajat ovat 3-5 vuotta.
 - valmistellaan yhteistyössä ja tarkastellaan datan saatavuutta paikallisella tasolla, huomioidaan olemassaolevat SUMPit.

SUMP-ohjeistus (guidelines) asetuksen liitteessä V

- Vaatimusten sijaan guidelines
- Muuten sisältö pääasiallisesti ehdotuksen mukainen, otsikot samat
- Muutamia täsmennyksiä liittyen:
 - Accessibility for all users, including people with disabilities or reduced mobility
 - Nolla- ja vähäpäästöisyys
 - Vision ja toimenpideohjelman kustannukset tai vaihtoehtoisesti viittaus muihin suunnitelmiin (ei sitovuutta rahoituksen osalta)
 - Integration of transport modes: lisätty shared mobility ja liikenneturvallisuuden parantaminen ”in accordance with Union road safety standards, in particular of vulnerable road users including, where relevant, active modes users.

Muuta ajankohtaista

- Expert Group on Urban Mobilityn (komission asiantuntijaryhmä) SUMP-alatyöryhmä aloittamassa indikaattoreita koskevan mielipiteen laatimista, tarkoitus hyväksyä se EGUM-kokouksessa 6/2024. Komissio hyödyntää tätä täytäntöönpanoasetusta laatiessaan (käsittely TEN-T-komiteassa).
- Komissio järjestää / suunnittelee:
 - kaupunkisolmukohdille tapaamisia, ensimmäinen oli lokakuussa 2023 Sevillassa
 - Koulutuksia SUMP-suunnitelmista ja kansallisista ohjelmista, alkaen maaliskuussa 2024. Suomesta toivottu tätä syksyksi 2024.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ